प्रदः" राजनिघण्टौ तद्गुणाः सभासेन दर्शिताः ।

गन्धशुण्ठिनी स्त्री गन्धयुक्तः शुण्ठो सुखमस्त्यस्याः इनि ङीप् । कुकुन्दर्यां राजनि० ।

गन्धशेखर पु० गन्धः शेखरेऽस्य । कस्तूर्यां मृगमदे हारा० । [गन्धशब्दे उदा० ।

गन्धसार पु० गन्धयुक्तः सारो यस्य । चन्दनवृक्षे अमरः ।

गन्धसारण पु० गन्धं सारयति सृ–णिच्–ल्यु । १वृक्षखोनामगन्धद्रव्ये रत्नमा० । २सुदुगरवृक्षे राजनि० ।

गन्धसोम न० गन्धार्थं सोमो विधुर्यस्य । १कुसुदे हारा० चन्द्रोदये हि तस्य गन्धः ।

गन्धहारिका स्त्री गन्धं हरति हृ–ण्वुल् टाप् कापि अत इत्त्वम् । परगृहस्थायां गन्धाढ्यवेशकारिकायां स्त्रियाम् शब्दमाला ।

गन्धा स्त्री गन्ध–णिच् अच्, गन्ध+अस्त्यस्य अच् वा । आमोदहेतौ चम्पककलिकायाम् शब्दरत्ना० । २गन्धाम् राजनि० ३गालपर्ण्यां भरतः । ४आमोदयुक्तायां स्त्रियाञ्च । [हारा० ।

गन्धाखु स्त्री गन्धयुक्त आखुः । कुकुन्दर्याम् (कुचा) ।

गन्धाजीव पु० गन्धेन गन्धद्रव्येणाजीवति आ+जीव–अच् । (गन्धवेणे) गन्धवणिजि जटाधरः ।

गन्धाढ्य न० गन्धेनाढ्यः । १जवादिनामगन्धद्रव्ये २चन्दने च राजनि० ३नारङ्गवृक्षे पु० राजनि० । ४गन्धपत्रायां (गन्धभादाल) ५स्वर्णयूथ्यां ६तरुण्याम् ७आरामशीतलायाञ्च स्त्री राजनि० ८गन्धोल्याञ्च स्त्री शब्दच० । ९गन्धयुक्ते त्रि० । "वनस्पतिरसो दिव्यो गन्धाढ्यः सुमनोहरः" धूपदानमन्त्रः ।

गन्धाधिक न० गन्धोऽधिकोऽत्र । तृणकुङ्कुमे राजनि० [राजनि०

गन्धास्ला स्त्री गन्धयुक्तः अम्लो रसो यस्याः । वनयीजपूरके

गन्धार पु० व० य० गन्धमृच्छन्ति ऋ–अण् उप० स० १देशभेदे "कम्बोजाः सिन्धुगौवीरा गन्धारादर्शकास्तथा" भा० भी० ९अ० नानाजनपदोक्तौ । "पण्डितो मेधावी गन्धारानेवोपरुध्यते" छा० उप० । "गन्धारराजपुत्रोऽभूच्छकुनिः सौबलस्तथा" भा० आ० ६३० । २तन्नृपेषु व० व० । ततो भवार्थादौ कच्छादि० अण् । गान्धार तद्देशभवे त्रि० स्त्रियां ङीप् । गान्धारी सा च शकुनिदुर्योधनमातरि । गन्धाराः अभिजनोऽस्य सिन्धा० गन्धार–अण् । गान्धारपित्रादिक्रमेण गन्धारदेशवासिनि त्रि० ।

गन्धारि पु० गन्धम् ऋच्छति ऋ–इन् ६त० । गन्धारदेशे । "सर्वाहमत्यबोध्य गान्धारीणामिवाविका" ऋ० १।१२६ । गन्धं लेशरूपं गर्भमृच्छति अण् गौरा० ङीष् । १गन्धारी गर्भवत्याञ्च उक्तमन्त्रभाष्ये माधव आह "रोमशत्वे दृष्टान्तः गन्धारीणामविकेव । गन्धारा देशाः । तेषां सम्बन्धिन्य विजातिरिव तद्देशस्था अवयो मेषा यथा रोमशाः तथाहमस्मि । यद्वा गन्धारीणां गर्भधारिणीनां स्त्रीणामविकात्यर्थं तर्पयन्ती योनिरिव । तासामाप्रसवं रोमादिविकर्त्तनस्य शास्त्रे निषिद्धत्वाद्योनी रोमशा भवति अतः सोपमीयते" [लतायां शब्दच० ।

गन्धाला स्त्री गन्धायालति पर्य्याप्नोति अल–अच् । (जियति)

गन्धाली स्त्री गन्धमलति पर्य्याप्नोति अल–अण् गौरा० ङीष् । (गन्धभादाल) लताभेदे अमरः । ६त० । गन्धश्रेणौ च ।

गन्धालीगर्भ स्त्री गन्धाली गन्धश्रेणी गर्भे यस्याः । सूक्ष्मैलायाम् राजनि० ।

गन्धाश्मन् पु० गन्धयुक्तोऽश्मा शा० त० । गन्धके अमरः ।

गन्धाष्टक न० गन्धानां गन्धद्रव्याणामष्टकम् । चन्दनाद्यष्टसु आमोदाढ्यद्रव्येषु ।

देवताभेदेन देयाष्टप्रकारगन्धद्रव्यभेदा यथा "चन्दनागुरुकर्पूरचोरकुङ्कुमरोचनाः । जटामांसी कपियुता यक्षैर्गन्धाष्टकं विदुः । चन्दनागुरुह्रीवेरकुष्ठकुङ्कुमसेव्यकाः । जटामांसीचुरमिति विष्णोर्गन्धाष्टकं विदुः । चन्दनागुरुकर्पूरतमालदलकुङ्कुमम् । कुशेदं कुष्ठसंयुक्तं शैवं गन्धाष्टकं शुभम् । स्वरूपं चन्दनं चोररोचनागुरुरेव च । मदं मृगद्वयोद्भूतं कस्तूरीचन्द्रसंयुतम् । गन्धाष्टकं विनिर्दिष्टं गणेशस्य महेशितुः" शारदा० ति० । "चन्दनागुरुकर्पूररोचनाकुङ्कुमं मदम् । रक्तचन्दनह्रीवेरं भागपत्यसदाहृतम् । जलकाश्मीरकुष्ठैस्तु रक्तचन्दनचन्दनैः । जयोरागुरुकर्पूरैः सौरं गन्धाष्टकं विदुः" मेरुतन्त्रम् ।

गन्धाह्वा स्त्री गन्धेनाह्वयति आ+ह्वे–क । रक्ततुलस्याम् । "मालती कटुतुम्बी गन्धाह्वा मूलकं तथा" सुश्रुतः ।

गन्धि न० गन्ध–इन् । तृणकुङ्कुमे राजनि० ।

गन्धिक पु० गन्धोऽस्त्यस्य ठन् । १गन्धके गन्धो गन्धद्रव्यं पण्यत्वेनास्त्यस्य ठन् । २गन्धवणिजि ।

गन्धिन् त्रि० प्रशस्तः गन्धोऽस्त्यस्य इनि । प्रशस्तामोदयुक्ते "अनोकहाकम्पितपुष्पगन्धी" "हविः शमीलाजगन्धि" "शालनिर्यासगन्धिभिः" धूमैराहुतिगन्धिभिः" रघुः । "यस्यैव गन्धि नो रूपं नो रूपि तच्च शब्दवत् । मन्यन्ते सुनयो बुद्ध्या तत् प्रधानं प्रचक्षते" भा० आ० ५२अ० ।